THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave., E.
Published daily except Saturday and Sunday.
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA.
Subscription: $6.00 per year.
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
WINNIPEG — MANITOBA

די קומענדיקע קאנאדער ציונ. קאָנווענשאָן

די קאנאדער ציוניסטישער קאָנווענשאָן, ווי עס ווערט איצט געמאָלדן פון דער הויפּט־קוואַרטיר, וועט פאָרקומען אין מאָנטרעאל יאַנואר דעם 24טן, דאָס הייסט, אין אַן ערך דריי חדשים ארום.

דאָס איז אַן ערך די געוויינלאכע צייט ווען די יערלאכע קאָנווענשאָנס פון דער אָרגאַניזאַציע קומען לעצטנס פאָר. וואָלט אפשר געווען ווינשנסווערט צוליב דער איפּרודערונג וואָס הערשט אין די קאנאדער ציוניסטישע רייען פאררופן די קאָנווענשאָן דאָס מאָל פריער. עס קאָן אָבער אויך זיין, אז ס'איז גלייכער צו געבן צייט די שטימונגען צו קריסטאַליזירן זיך און די צדדים צו פאָרמולירן גענויער זייערע שטאַנדפּונקטן.

און צדדים וועלן דאָס מאָל זיין ביי דער קאָנווענשאָן, — מיט שאַרף אויסגעשפּראָכענע מיינונגס פארשיידנהייטן, — אפשר צום ערשטן מאָל אין דער געשיכטע פון קאנאדער ציוניסטישע קאָנווענשאָנס, וועלכע האָבן פאר יאָרן און יאָרן אויסגעצייכנט זיך מיט זייער לאָיאַליטעט צו זייער פירערשאַפט און מיט אויסערגעוויינלאכער אחדות.

אין די רייען פון דער קאנאדער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע קומט איצט פאָר א קאַמף, כאָטש ס'איז נאָך דערוויל נאָך ניט אינגאַנצן קלאָר וואָס זיינען די "אישוס" פון דעם דאָזיקן קאַמף, — דאָס וועט נאָך דאַרפן אויסגעקריסטאַליזירט ווערן. עס איז אפילו ניט אויסגעשלאָסן, אז דער קאַמף איז טיילווייז "א בונט" קעגן דער פירערשאַפט, א קאַמף קעגן אירע טענדענצן צו האַנדלען, ווי דאָס זעט אויס, אויף איר אייגענער אחריות, ניט רעכענענדיק זיך מיט די מיינונגען פון דעם אַלגעמיינעם ציוניסטישן עולם.

מיר זעען ניט איין, ווי אזוי מען קאָן באַשולדיקן די פירערשאַפט אין אויטאָקראַטיע. אויב זי האָט געהאַט אַזעלכע טענדענצן, איז זי צו זיי געטריבן געוואָרן הורך דער אומבאַדינגטער לאָיאַליטעט פון די ציוניסטישע מאַסן, — א לאָיאַליטעט וואָס איז אין א גרויסער מאָס אַרויסגעוואַקסן פון זייער פּאַסיוויטעט.

אָבער דער אָנזאָג פון דעם אָנהייב פונם סוף פון דער דאָזיקער אומבאַדינגטער לאָיאַליטעט איז געקומען אויף דער אָנטעריער ציוניסטישער קאָנפערענץ לעצטן פרילינג. דאָרטן האָט זיך אַנטוויקלט א קאַמף, וואָס האָט שיר ניט דערפירט צו דער אָפּשפּאַלטונג פונם אָנטעריער ציוניסטישן דיסטריקט פון דער אַלגעמיינער קאנאדער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, און בלויז א דאַנק דעם טאַקט פונם פּרעזידענט פון דער אָרגאַניזאַציע איז די שפּאַלטונג אויסגעמידן געוואָרן.

אָבער דער אויסברוך איז פאָרט געקומען, און דער ברוך האָט זיך פארשטאַרקט א דאַנק די האַנדלונגען פונם דירעקטאָר פון דער קאַנאַדער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע בעת'ן קאָנגרעס אין באַזעל און זיינע אַרויסטרעטונגען נאָכן קאָנגרעס.

אַוואַדע איז לאָיאַליטעט א הויכע געזעלשאַפטלאכע קוואַליטעט און אחדות — א גרויסער אידעאַל. ווען זיי זיינען אָבער אַן אויסדרוק פון פּאַסיוויטעט פון די מאַסן, דאַן מוזן זיי פירן צו שעדלאכע רעזולטאַטן.

עס איז דערפאַר גאָר ניטאָ וואָס צו באַדויערן דעם פאַקט, וואָס די קומענדיקע ציוניסטישע קאָנווענשאָן וועט מער ניט דורכגעפירט ווערן אין אַזאַ פרידלאכער אַטמאָספערע, וואָס עס וועט דאָרט פאָרקומען א קאַמף פון צדדים פאר געוויסע פּרינציפּן.

ווי גרויס און ווי קלוג פירער זאָלן ניט זיין, און ווי זיי זאָלן ניט געאַכטעט ווערן פון אַלעמען, — ווי ס'איז איצט, ווי אַלעמאָל, דער פאַל מיט דער קאנאדער ציוניסטישער פירערשאַפט, — קאָנען זיי גאָרנישט ניט דערגרייכן, סיידן זיי זאָלן האָבן הינטער זיך א לעבעדיקע באַוועגונג. די קאנאדער ציוניסטן האָבן אָבער די גאַנצע לאַסט אַרויפגעוואָרפן אויף די פירער, האָבנדיק צו זיי אומבאַגרעניצטן צוטרוי, און דערפון האָט געליטן די באַוועגונג גופא.

די איצטיקע אויפרודערונג אין די קאנאדער ציוניסטישע רייען איז באמת א צייכן פון אויפלעבונג. עס ציינט, אז עס זיינען נאָך דאָ ציוניסטן אין קאַנאַדע פאר וועלכע דער ציוניזם איז אַן ענין וואָס האָט צו זיי א פּערזענלאכע שייכות, און ניט בלויז אַן ענין פאר דער אַקטיוויטעט פון די פירער און פאר זיין אייגענעם פּאַסיוון מיטהילף.

דאָס קאָן באמת מיינען, — אַזוי לאַנג ווי דער קאַמף וועט זיין א קאַמף פון פּרינציפּן, און ניט פון פּערזאָנען, — א נייע תקופה אינם קאנאדער ציוניזם.

דער קאַמף קעגן דעם סאָלטער סטריט בריק

די "נאָרט־ענד רייט פּייערס אַסאָסיאיישאָן" מיינט מסתמא זייער גוט מיט איר קאַמף קעגן דעם סאָלטער בריק. זי וויל בעסער האָבן א סאַבוויי, אַנשטאָט דעם בריק, און עס איז דאָך גאַנץ קלאָר, אז ווען נאָר דער בריק אויסגעבויט ווערן, דאַן וועט דער סאַבוויי פּלאַן מוזן אויפגעגעבן ווערן אויף א לאַנגער צייט.

די אַסאָסיאיישאָן האָט אָבער אָפּנים ניט גוט אָפּגעשאַצט די לאַגע, און זי האָט ניט באַגריפן, אז ווען איר קאַמף קעגן דעם סאָלטער סטריט בריק זאָל זיין דערפאָלגרייך, דאַן וועלן מיר ניט האָבן ניט קיין בריק און ניט קיין סאַבוויי, און אין די רייען פון די אַרבעטסלאָזע וועלן פאַרבלייבן נאָך קרוב צו טויזנט מענשן, וואָס דאַרפן באַשעפטיקט ווערן ביים בוי פונם בריק.

עס זיינען געווען אייגנטלאך נאָך קעמפער קעגן דעם סאָלטער סטריט בריק פּלאַן, — באַזונדערס די אַרבעטער אַלדערמען. זיי האָבן אויך געוואָלט בעסער א סאַבוויי, און זיי זיינען געווען צו גונסטן פון דעם פאַרבינדונגס וועג דורך ענדריוס און שערברוק, אַנשטאָט סאָלטער.

זיי האָבן זיך אָבער איבערצייגט, אז די רעגירונגען וועלן בשום אופן ניט ביישטראָגן די גרויסע סומען וואָס זיינען נויטיק פאר דעם סאַבוויי פּראָיעקט, און נאָכדעם ווי זייער פאָרשלאָג פאר דעם ענדריוס־שערברוק בריק איז דורכגעפאַלן, האָבן זיי שוין בעסער געשטימט פאר דעם סאָלטער בריק, אבי צו באַזאָרגן נאָענט צו טויזנט אַרבעטסלאָזע מיט באַלדיקער אַרבעט.

דער פּראָווינציעלער אַרבעטס מיניסטער, מר. קלאַב, האָט געלאָזט צו וויסן, אז די אַרבעט פאַרן סאָלטער בריק וועט אָנגיין, סיידן מען זאָל אים צושטעלן אין משך פון איין וואָך צייט א פּעטיציע קעגן דעם פּלאַן, אונטערגעשריבן פון א גרויסן פּראָצענט פון די שטייער־צאָלער פון שטאָט.

אויב אַזעלכע פּעטיציעס וועלן צירקולירט ווערן, ווילן מיר קלאָר מאַכן אונזערע לעזער צווישן די שטייער־צאָלער, אז זייערע אונטערשריפטן קאָנען מיינען ניט קיין סאָלטער סטריט בריק און ניט קיין סאַבוויי, און נאָך נאָענט פון טויזנט אַרבעטסלאָזע.

און בעסער ווי דאָס איז שוין צו לאָזן דער שטאָט אָנגיין מיטן סאָלטער סטריט בריק, ווי עס זאָלן ניט זיין די מיינונגען וועגן דעם, צי דאָס איז דער בעסטער פּלאַן פאר א נייעם פאַרבינדונגס־וועג צווישן דער נאָרט־ענד און די איבעריקע טיילן פון שטאָט.

בריוו צו א פריינט

(ספּעצ. פאר "דאָס אידישע וואָרט")
פון ק. א. בראָקער

טויזנטער מענשן ווערן באַגראָבן יעדן יאָר לעבעדיקערהייט

א פערד - מענש

(א כאַראַקטער בילד)
פון נ. כיניטש